

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1931/32

Brez tretjega

Premijera 28. oktobra 1931

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: FR. LIPAH

*Novosti za damske
plašče pravkar došle!*

**A. & E. Skabernè
Ljubljana**

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 28. oktobra 1931

Ost.: **M. Begović: „Brez tretjega“**

Milan Begović, ki je tako rekoč stalen gost našega gledališča, se je pojavil zopet z novim komadom. Napisal je dramo v treh dejanjih, a samo dvema osebama je dal življenje in jo nazval »Brez tretjega«. Ta Begović je spreten in pozna se mu, da je bilo njegovo življenje vedno sredi teatarskega vrveža, kjer je nastopal kot ravnatelj in pisatelj, ali pa bil dramaturg v Hamburgu ali v »Neue Wiener Bühne«. Od njegove zunanosti do njegovih del se mu pozna svetski človek, umirjen in urejen, pozna se mu pa tudi južnjaški temperament, ki ima svoj izraz v dramatični darovitosti...

Kot rečeno: naš znanec je vselej dobrodošel avtor. — Motivi v njegovi novi drami so neznatni, a zato izredno spretno izrabljeni. Mož, ki se vrne iz ujetništva, Osem let je bil tam. Inteligent, učenjak se vrača k prvobitnosti. Iz tega Marka Bariča gleda atavizem. — Potem je žena mlada, lepa, čista. Na gledališkem lepaku stoji samo dvoje oseb, dvoje jih tudi v resnici nastopa, a gledalec vidi le prisotnost vseh oboževalcev lepe žene, njene očeta, blaznico, kjer živi Markov oče, zdravnika in odvetnika in staro oskrbnico... V sobo nosi telefon svet, mestno življenje in razmerje od zunaj, Markova harmonika pa vrača v Mongolijo, med čuden svet in kaže usodno srečanje dveh ljubečih... Tako nekako je! Kot napeta kriminalna zgodba se posluša ta igra dveh, kot grandguignolska storija, kot Wallaceov roman... Saj ni prvič, da igrata dva, da izpolni igra ves večer. Schönherr je napisal »Es«, in Monsieuja Lambertierja poznamo in Savoir ima tako zgodbo.

Navajati vsebino, bi se reklo, odvzeti gledalcu napetost zanimanja ob poteku dejanja, zato naj ostane samo pri slutnji.

Drobiž

† Maurice Talmeyr. Novinar, romanopisec in dramatik Talmeyr je te dni preminul star 82 leti. Njegov prijatelj V. Hugo mu je bil zvrgetel to ime, po očetu se je pokojni pisal Coste. Njegovi »Spomini« so jako zabavni, kajti pisec se je vselej rajši smejal nego jokajl.

*

Krvava tragedija. Maurice Rostand je nedavno dovršil dvo-dejanko v 10 slikah za pozornico Porte-Saint-Martin. »Le général Boulanger« ima politično vsebino. Po tem generalu se je nazvala stranka »boulangistov«, ki jo je vodil visoki dostojanstvenik v l. 1888.—90., hoteč izvesti revizijo ustave, odpraviti predsedništvo, uvesti sistem ene zbornice in dati ljudstvu potrdilno pravico... Med glavno skušnjo se je ustrelil neki gledalec na prvem balkonu v trenutku, ko se je dvignil zastor nad zadnjim prizorom... Umotvor je drugače vžgal občinstvo.

*

Misterij. Ministrski svet v Madridu je razglasil za narodno svojino »elški misterij«, ki se vsako leto igra v cerkvi mesta Elche (reci: Elče) že od leta 1266. To je pristen in v nekem smislu edinstven vzorec glasbene drame iz 13. stoletja, ki se poje od pričetka do konca.

*

G. Reimers, prvak dunajskega Burgtheatra, je dobil ob pri-liki svoje 70letnice naslov dvornega svétnika.

*

Pesništvo in učenjaki. S tem naslovom je razpisala pozvedbo pariška smotra Grande Revue. Giacobini, astronom tam-kajšnjega observatorija, je strogo odgovoril na obe vprašanji.

1.) Ljubite pesnike in če jih, kateri so vam najdražji?

2.) Ali vas je vaš vsakdanji stik z znanostjo in poezijo pri-vedel do kakega zaključka o njunem včerajšnjem, današnjem in jutrišnjem razmerju?

»Črtim pesništvo, črtim ga zato, ker laže in nas vara in ker v našem stoletju višje istinitosti (surrealizma) in napredka ni več mesta za laž ali za sanje, pa naj si bodo še tako pisane.

Ubranstv gibanja, neskončnost v prostranstvu in čašu, pa saj to najdemo sorazmerno v ubornem atomu zemske snovi. In prav tako kakor ta poslednji, so svetovi in njih solnca podvrženi zakonom, katerih se ne morejo oprostiti; naposled pa ostare-losti in smrti.

In pesnik naj bi neustrašno še nadalje s tisočletnim liriz-mom povzdigoval Lepoto, Ljubezen in Nebo? Njegova nestano-vitna misel naj bi se še za naprej gubila po neresničnem brez druge zvezé kakor zvok in blagoglasje?

Karkoli se je reklo, karkoli naj se še reče o tem, napredek je za vselej zdobil barvito prizmo pesništva. Stoletja bodo še

povečala razpoke ter čedalje bolj zabrisala zapletljive in zvi-
jačne barve, projicirane doslej z nekolikšno umetnostjo na
utvare, ki že sedaj vplivajo samo na bolešno občutljivost. Na-
zadnje bom menda odgovoril na vaše drugo vprašanje, ako po-
rečem, da se mi Veda in Poezija zdita tako združljivi kakor
resnica in laž.«

Že veliki romanopisec in filozof L. N. Tolstoj je zavrgel verze.
Toda pesništvo, v vezani ali nevezani besedi, uspeva še vedno.
Za starim prihaja vselej novo pokolenje, ki bo, čeprav v naglici,
preživelo vse razvojne dobe človeškega rodu, torej tudi liriko.

*

Ploskanje in vstopnina. Nekemu znamenitemu igralcu, ki je
gostoval na tujem odru, je omenil tamkajšnji kritik, da naj
upoštevata dejstvo, da je ploskanje na balkonu in galeriji bolj ži-
vahno kot pa v parterju in ložah. Igralec mu je odgovoril: »To
ni zame nič novega. Saj je vendar stara stvar, da sta ploskanje
in umetniško razumevanje v gledališču po navadi v nasprotnem
razmerju z višino vstopnine.«

*

Dober spomin. V igralski družbi so pripovedovali, da je nji-
hova kolegica, slavljena diva, svojemu ženinu pred poroko
razodela vse svoje prejšnje življenje. Neki kritik je zlobno pri-
pomnil: »No, zato ji je pač bilo treba velikega poguma.« Komik
pa je rekel: »Kaj poguma! Pred vsem dobrega spomina!«

A. D.

Ljubljanska Drama v sezoni 1930-31

Gledališka sezona 1930./31. se je začela v Drami dne 1. okto-
bra 1930. z otvoritveno predstavo »Sen kresne noči«.

Za časa jesenske razstave, začetkom meseca septembra, je
bila ena dramska predstava.

Tekom sezone 1930./31. je dala Drama 202 predstavi. Od teh
je bilo odigranih v Ljubljani 193, in sicer za abonma 100, 93 pa
izven abonmaja. 9 predstav je bilo: v Kranju 5 in v Celju 4.

V sezoni 1930./31. so imeli predstav:

Boltar Mileva (103), Bratina Valo (102), Cesar Ivan (142),
Daneš-Gradiš Josip (111), Debevec Ciril (od 1. V. 1931. dopust,
6), Gabrijelčič Nada (115), dr. Gavella Branko (od 15. XI. 1930.
do 30. III. 1931., 19), Jan Slavko (139), Jan-Juvanova Vida (94),
Jerman Ivan (177), Juvan Polonca (85), Kaukler Miro (150),
Kralj Emil (150), Kuček Ksenija (78), Levar Ivan (128), Lipah
Franc (158), Murgelj Franjo (inspiciral in igral, 162), Nablocka
Marija (42), Neffat-Danilova Mira (139), Plut Josip (143), Po-
tokar Alojzij (154), Rakar Angela (128), Rogoz Zvonimir (na
dopustu v Pragi), Sancin Modest (147), Skrbnišek Milan (128),
Slavčeva Maša (83), Šarič Mila (73), Šest Osip, profesor, višji
režiser (95), Škerlj Cirila (109), Vera Marija (41) in Železnik
Rado (144).

Repertoar je obsegal naslednja dela:

Sl.	Avtor	Delo	Režiser	Število predstav	Število obiskovalcev
1.	Vautelle	Naš gospod župnik	Šest	6	2.247
2.	Shakespeare	Sen kresne noči	Šest	8	2.740
3.	dr. Šnuderl	Pravljica o rajski ptici	Skrbinšek	6	1.708
4.	Andrejev	Mladoletje	Colia	9	3.348
5.	Leskovec	Kraljična Haris	Lipah	5	2.069
6.	Schiller	Razbojniki	Šest	10	3.389
7.	Görner	Snegulčica in škratje	Šest	5	2.056
8.	Nušić	Gospa ministrica	Lipah	20	8.179
9.	Burggraf	Janezek-Nosanček	Šest	2	601
10.	Maugham	Sveti plamen	Skrbinšek	9	2.583
11.	Tolstoj A.	Serijska A-0001	Šest	9	3.029
12.	Nestroy	Utopljenca	Šest	3	1.290
13.	Golia	Peterčkove poslednje sanje	Golia	3	1.250
14.	Balzac	Mercadet	dr. Gavella	12	5.050
15.	Lipah	Glavni dobitek	Lipah	8	2.458
16.	Sheriff	Konec poti	Debevec	1	413
17.	Golia	Princezka in pastirček	Šest	11	5.180
18.	Real-Ferner	Trije vaški svetniki	Lipah	17	7.256
19.	Finžgar	Divji lovec	Šest	9	3.108
20.	Krleža	Glembajevi	dr. Gavella	7	3.734
21.	Nalkowska	Dom osamelih žena	Marija Vera	5	1.547
22.	Kadelburg	Pri belem konjičku	Šest	10	3.476
23.	Achard	Življenje je lepo	Šest	5	1.438
24.	Hofmannsthal	Slehermik	Šest	7	2.706
25.	Klabund	X Y Z	Skrbinšek	5	1.487
26.	Schnitzler	Zeleni kakaduj	} Šest	5	1.426
27.	Tolstoj Lev	On je vsega kriv			
28.	Frank	Vzrok	Debevec	5	1.703
				202	75.471

Izmed 28 vprizorjenih dramskih del je bilo 14 premier, 5 repriz popolnoma na novo naštudiranih, insceniranih in zasedenih; iz prejšnjih sezon je bilo vzeti v repertoar 9 del.

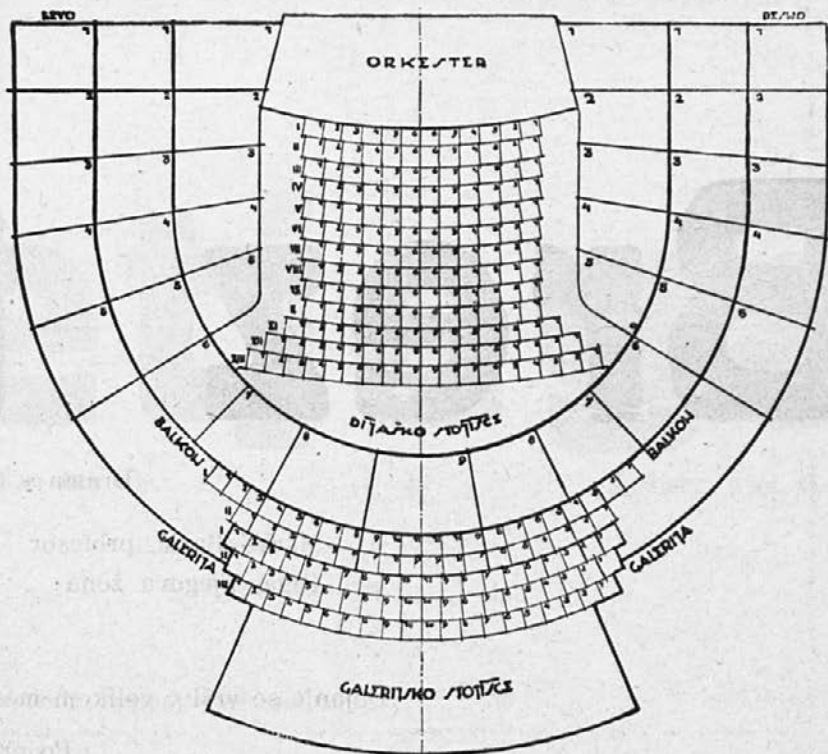
Režiral je:

prof. Šest 14 del (95 predstav);
 Lipah Fr. 4 dela (50 predstav);
 Skrbinšek Milan 3 dela (20 predstav);
 dr. Gavella 2 deli (19 predstav);
 Golia Pavel 2 deli (12 predstav);
 Debevec Ciril 2 deli ((6 predstav);
 Marija Vera 1 delo (5 predstav).

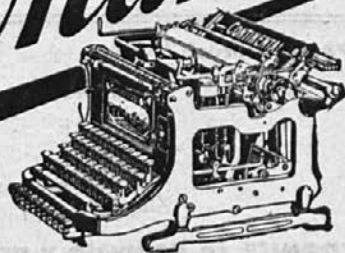
Po narodnosti pisateljev je bilo na repertoarju 12 slovenskih del (6 slovenskih, 2 srbohrvatski, 1 poljsko delo in 3 ruska); 3 francoska, 3 angleška in 10 nemških.

Slovanska dela so bila vprizorjena 97krat, francoska 23krat, angleška 18krat in nemška 69krat.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Continental

IVAN LEGAT

MARIBOR
VETRINJSKA 30
TELEFON INT. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
TELEFON INT. 26-38

Brez tretjega

Drama v treh aktih Milan Begović.

Režiser: prof. O. Šest.

Marko Barič, profesor Levar
Giga, njegova žena Mira Danilova

Dejanje se vrši v velikem mestu n zvečer do 3. zjutraj. Čas: sedanjost.

Po prvem obene pavze.

Blagajna se odpre ob pol 8.

Načetak ob 8.

Konec ob 10.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 30
„ II. - III. vrste	28
„ IV. - VI. „	26
„ VII. - IX. „	24
„ X. - XI. „	22
„ XII. - XIII. „	20

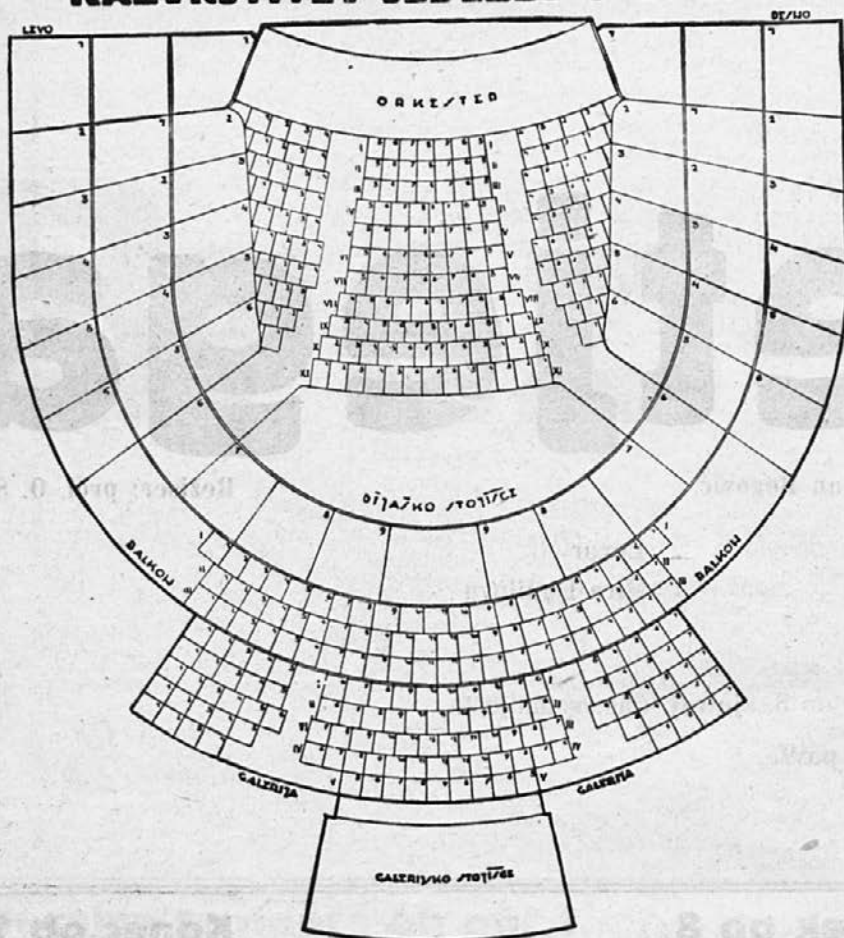
Lože v	Din 100
I. „	100
„	120
II. „	70
„	75
Peti lož	20
„	25
„	15

Balkon: Sedeži I. vrste	22
„ II. „	18
Galerija: „ I. „	14
„ II. „	12
„ III. „	10
Galerijako stojišče	2
Dijaško stojišče	5

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki Dramskem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

D

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

„RIBA“ Ljubljana

Gradišče 7

trgovina z raznovrstnimi sladkovodnimi in
svežimi ter konzerviranimi morskimi ribami

Specijalna zajutrkovalnica vsakovrstnih rib - Vinotoč

Lastnik I. Ogrinc

Telefon 25-84